

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת קדושים ♦ כט' ניסן תשע"ו ♦

עלון 198

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

קדושים תהיו – מר גליקסברג אלכס

פרשת קדושים מאופיינת בריבוי מצוות. יש בה 51 מצוות (לפי "ספר החינוך"). שם הפרשה "קדושים", לקוח מהפסוק השני בפרשה: "דבר אל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו". פסוקי הפתיח של הפרשה ושמה, מהווים כותרת לכל המצוות הרבות המופיעות בהמשך. קביעה זו הגיונית, אבל יש לה גם ראיה בכך שכל מוני המצוות בתורה (כדוגמת "ספר החינוך" ודומיו), אינם מונים את הפניה של ה' אלינו להיות קדושים כמצווה.

אכן, הפניה אלינו להיות קדושים אינה יכולה להיות מתוחמת ומוגדרת כמו כל מצווה אחרת. לקדושה אין גבולות, היא אין סופית. קשה לכמת אותה ובמילא קשה גם להעריך אותה. היא קשורה לעולם של עשייה ("מצוות עשה") יחד עם זה היא קשורה לעולם ההימנעות מעשייה ("מצוות לא תעשה"). יש לה קשר למישור השכלי ויש לה קשר גם למישור הרגשי, ועוד.

באופן אינטואיטיבי המילה "קדושה" מתקשרת אצל כולנו לשני תחומים: ביטוי לאיכות הקשר עם הקב"ה – "בין אדם למקום", והתחום השני: חיי סיגוף ורוח המנותקים מחיים חומרניים ומודרים מחיי החברה ומן היחסים שבין איש לרעהו. אבל זה לא מה שעולה מן הפרשה, מן הפרשה עולה תמונה אחרת לגמרי!

הרוב המכריע של פרשת קדושים עוסק במצוות שבין אדם לחברו. לראיה אמנה את שלל המצוות העיקריות שביניהן: מצוות מתנות עניים בשדה, מצות אהבת ישראל, איסור גניבת ממון, איסור שבועת שקר בעדות, איסור עושק, איסור הלנת שכר, איסור גזל, איסור עוול במשפט, איסור רכילות, איסור שנאת אחים, איסור הלבנת פנים, איסור נקימה, איסור נטירה, ועוד. הווה אומר: חיים של "קדושה" נוגעים לחיי החברה שלנו ושל תלמידינו. "קדושה" אינה מושג ערטילאי הבא לידי ביטוי אך ורק בתחומים הנוגעים לקשר שלנו עם ה' ולחיי הרוח וסיגוף הגוף, אלא נוגעת באופן משמעותי בחיים החברתיים והאזרחיים שלנו ושל תלמידינו. חיים חברתיים ואזרחיים מתוקנים וקדושים הם מביאים בין היתר גם לאקלים ראוי ורצוי בתוכנו כמנהיגי חינוך, בתוך מוסדות החינוך ובחברה הישראלית כולה.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

צבא ומלחמה – הרב שלמה מן ההר זצ"ל

גוסס - "כיוון שנטה אדם למות אין רשאים ליפרד ממנו, כדי שלא תצא נפשו והוא יחיד". (יר"ד שלח:ד).

החובה לעמוד לימינו של חבר פצוע חלה גם ברגעים קשים אלה. רק רופא או אדם שהתנסה בכך יכולים להחליט כי אדם אמנם גוסס. אם אין בין הנוכחים אדם מוסמך הקובע כי הגיעה עת הגסיסה, אין להתייחס לפצוע כאל גוסס, ובוודאי לא לדבר בקרבתו על כך.

מצווה לעמוד ליד אדם בעת יציאת נשמה (יר"ד שם), ונהגו לקרוא בשעת יציאת נשמתו של אדם תפילות המביעות אמונה בייחוד השם ובתחיית המתים: "שמע ישראל"; "ברוך שם"; "על כן נקווה" ועוד. (יר"ד שלט:ד).

הנטייה הטבעית של אדם היא להתחמק ולא להיות נוכח בעת מותו של פצוע. בדרך כלל נזכרים בתפקידים חיוניים שאינם סובלים דיחוי, וניגשים לבצעם דווקא ברגעים אלה. עם כל הקושי הנפשי הכרוך בכך, אין לעזוב פצוע לבדו ברגעיו האחרונים, ויש לעמוד לימינו כל עוד חיים בקרבו. רצוי גם להימנע מלדבר דיבורים מיותרים ליד הגוסס ואף ליד המת. אין להחליף דעות או הערכות, ויש להיזהר שלא להיסחף אחרי הסקרנות הגורמת לאדם להתערב גם ברגעים כאלה בנושאים שאינם מענייניו. כאשר ברור כי הפצוע גוסס, אין לגעת בו נגיעה העלולה לקרב את מותו (יר"ד שלט: א)

חיילים הנמצאים בקרבת הנופל, ויש מים במימיותיהם, ישתדלו שלא לשתות ממים אלה, אלא אם כן הם חיוניים להם ביותר. כשיגיעו למקום בו יוכלו להשיג מים אחרים - ישפכו את המים מהמימיות, וייקחו אחרים במקומם, לפי שאמרו חכמים שיש סכנה בשתיית מים אלה. רחיצה במים אלה מותרת. (יר"ד שלט:ה. פ"ת ד).

שו"ת צבא ומלחמה – הרה"ג זלמן מלמד

שאלה: למה אסור לבנות לשרת בצה"ל? מונעים מהם את התרומה שהן רוצות לתרום. מה זו אותה 'צניעות' שכל הזמן מדברים עליה שמונעת שירות בצה"ל, לבישת מכנסיים וכו'?

תשובה: הבעיה העיקרית היא הקשר בין הבנים והבנות בצבא, שקשה מאד למנוע שקשר זה לא יביא לידי עבירה. ואסור לבת לקחת סיכון כזה ועל כן מוטב שתתרום לעם ישראל במסגרת אחרת ויש הרבה דרכים איך לתרום לעם ישראל.

ציטוטים מספרי - הראי"ה

בתור עקבא דמשיח בן יוסף נתגלה חזיון הציונות בדורנו"
(מאמרי הראי"ה, מאמר "המספד בירושלים").

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות